



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 202/2018-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Mojmira Mamojku o sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 32/2016 zo 16. novembra 2016 a sp. zn. 1 ObdoV 16/2017 z 19. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 32/2016 zo 16. novembra 2016 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 32/2016 zo 16. novembra 2016 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], trovy konania v sume 390,14 € (slovom tristodevät'desiat eur a štrnásť centov) na účet jej právnej zástupkyne [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 202/2018-16 z 22. mája 2018 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obo 32/2016 zo 16. novembra 2016 (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“) a postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 16/2017 z 19. decembra 2017 (ďalej len „uznesenie dovolacieho súdu“). Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.

2. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo aj „súd prvej inštancie“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cbs 14/2004 domáhala určenia neplatnosti uznesení riadneho valného zhromaždenia žalovaného z 11. júna 2004. Krajský súd v označenom konaní naposledy rozhodol uznesením sp. zn. 5 Cbs 14/2004 z 3. augusta 2016 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“), ktorým konanie zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu sťažovateľkou. Proti uvedenému uzneseniu súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodoval najvyšší súd ako súd odvolací. Najvyšší súd ako súd odvolací označeným uznesením potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Sťažovateľka nespokojná s napadnutým uznesením odvolacieho súdu podala proti nemu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší uznesením dovolacieho súdu tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol, keď konštatoval, že niektorými sťažovateľkou namietanými dôvodmi prípustnosti jej dovolania sa nezaoberal s poukazom na názor veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017.

3. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd doručené späťvzatie návrhu nesprávne právne posúdili, keď ignorovali podľa jej názoru rozhodujúce právne skutočnosti pre posúdenie tohto podania. V tejto súvislosti uviedla, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bolo konajúcemu súdu známe, že späťvzatie návrhu bolo podpísané osobou, ktorá v rozhodnom čase nebola štatutárom sťažovateľky, o čom bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 20 Cb 7/2008 z 22. októbra 2008 (právoplatného 17. decembra 2008). Uvedená skutočnosť mala podľa názoru sťažovateľky spôsobiť neaplikovateľnosť označených uznesení ústavného súdu v sťažnosti, na ktoré sa vo veci konajúce súdy odvolávali a ktorými odôvodňovali svoje napadnuté rozhodnutia. Sťažovateľka ďalej uvádza skutkové tvrdenia a súdy, ktorými argumentuje v neprospech správnosti označených rozhodnutí súdov, ktoré považuje za nesprávne a porušujúce jej označené práva.

4. Ako už bolo uvedené, ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľky v rozsahu vymedzenom v záhlaví tohto rozhodnutia na ďalšie konanie.

5. Následne ústavný súd 12. júna 2018 vyzval najvyšší súd, aby sa vyjadril k vecnej stránke sťažnosti a zaujal stanovisko k možnému upusteniu od ústneho pojednávania vo veci. Zároveň v ten istý deň písomne požiadal krajský súd o zaslanie súdneho spisu sp. zn. 5 Cbs 14/2004.

6. Krajský súd doručil ústavnému súdu žiadaný súdny spis 21. júna 2018. Najvyšší súd doručil 12. júla 2018 ústavnému súdu vyjadrenie, v ktorom vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania o sťažnosti. K jej vecnej stránke v podstatnom uviedol:

„... Dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky svoje uznesenie z 19. decembra 2017, sp. zn. 1ObdoV/16/2017 odôvodnil v súlade s ustanovením § 451 ods. 3 C. s. p. Dovolací súd sa pritom vysporiadal so všetkými sťažovateľkou v dovolaní namietanými vadami zmätočnosti, pričom dospel k záveru, že ňou namietané vady zmätočnosti podľa § 420 písm. b/, c/ a e/ C. s. p. sú nedôvodné, a k vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. tak, ako už bolo vyššie skonštatované, uviedol, že žalobca v dovolaní prípustnosť dovolania nepreukázal ani podľa § 420 písm. f/ C. s. p. V podstate v dovolaní ani neuviedol, aký nesprávny procesný postup mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súčasne nie je zjavné, ktoré jemu patriace procesné právo nesprávnym postupom mu porušené bolo.

Skutočnosť, že sa súd s argumentmi alebo návrhmi sťažovateľky nestotožnil, nemôže predstavovať porušenie jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Záverom poukazujeme na skutočnosť, že v uznesení z 22. mája 2018, č. k. III. ÚS 202/2018-16 bod 2 posledná veta, ktorým bola prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie, Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že sťažovateľka nespokojná s napadnutým uznesením odvolacieho súdu podala proti nemu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením dovolacieho súdu tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol, keď konštatoval, že niektorými sťažovateľkou namietanými dôvodmi prípustnosti jej dovolania sa nezaoberal s poukazom na názor veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/2/2017 z 19. apríla 2017.

Sťažovateľka však nenamietala (a dokonca ani len v ústavnej sťažnosti nespomenula), že k porušeniu jej základných práv malo (alebo mohlo) dôjsť aj neposudzovaním dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. s odkazom na uznesenie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2017, sp. zn. 1 VCdo/2/2017.

Z tohto dôvodu mám za to, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je neopodstatnená. Preto navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.“

7. Vyjadrenie najvyššieho súdu ústavný súd zaslal 23. júla 2018 právnej zástupkyňi sťažovateľky s možnosťou zaujať k nemu stanovisko a zároveň požiadal aj o vyjadrenie k možnému upusteniu od ústneho pojednávania o sťažnosti.

8. Právna zástupkyňa sťažovateľky doručila ústavnému súdu 31. augusta 2018 súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

9. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát ústavného súdu sťažnosť prerokoval na svojom neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

13. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

14. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému uzneseniu dovolacieho súdu vo všeobecnosti tvrdila, že je arbitrárne a že „*nesprávnym postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov, nám bola odňatá možnosť konať pred súdom*“. Ústavný súd konštatuje a vo svojej konštantnej judikatúre pravidelne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

15. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

16. Všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv

a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

17. Ústavný súd vychádzajúc z námietok sťažovateľky konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom odmietnutia dovolania bola skutočnosť, že najvyšší súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľky týkajúcim sa prípustnosti jej dovolania z dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), čo aj primeraným spôsobom odôvodnil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol: „... 9/ Z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní vystupovala za žalobcu strana [REDAKOVANÉ] a za žalovaného [REDAKOVANÉ]. Zo žiadneho dôkazu založeného v spise, a ani v dovolaní nie je zrejmé, z akého dôvodu by tieto strany nemali procesnú subjektivitu. Pokiaľ dovolateľ spochybňuje procesnú subjektivitu [REDAKOVANÉ], dovolací súd túto námietku označil za právne bezdôvodnú. [REDAKOVANÉ] nie je ten, kto vystupoval ako strana v spore.

10/ Dovolateľ taktiež žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal prípustnosť dovolania podľa § 420 písmeno c/ C. s. p., nakoľko strany, ktoré v konaní vystupovali, procesnú subjektivitu konať pred súdom v plnom rozsahu majú a z obsahu odôvodnenia dovolania ani nie je zjavné, prečo by spôsobilosť samostatne konať nemali mať. Súčasne, pokiaľ dovolateľ mal na mysli stranu označenú menom, [REDAKOVANÉ], ide o nezákonné tvrdenie prípustnosti dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písmeno c/ C. s. p., nakoľko [REDAKOVANÉ] nie je stranou v konaní, proti ktorému dovolateľ dovolanie podal.

11/ Prípustnosť dovolania nevyplýva ani z označeného ustanovenia § 420 písmeno e/ C. s. p., keďže z dokladov založených v spise nie je zrejmé, že by v konaní bola niektorým z účastníkov konania predložená námietka zaujatosti na sudcu prípadne súd. Tvrdenie strany, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie napadnuté dovolaním vydané, o takzvaných existujúcich legitímnych dôvodov o ich nestrannosti nezakladá splnenie podmienky danej v ustanovení § 420 písmeno e/ C. s. p., že rozhodoval vylúčený sudca. Ide o ničím nepodložené tvrdenie, zrejme s cieľom predĺžovať priebeh konania.

12/ Žalobca v dovolaní prípustnosť dovolania nepreukázal ani podľa § 420 písmeno f/ C. s. p. V podstate v dovolaní ani neuviedol, aký nesprávny procesný postup mu

znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

13/ Súčasne nie je zjavné, ktoré jemu patriace procesné právo nesprávnym postupom mu porušené bolo. Z predložených dokladov v spise, dovolací súd nezistil, že by v konaní bol zistený neprávny postup, ktorým by procesné právo patriace dovolateľovi, porušené bolo. Pokiaľ za porušenie procesného práva dovolateľ považuje otázku posúdenia späťvzatia návrhu, nejde o porušenie jeho procesného práva založené na nesprávnom procesnom postupe, ale o výklad súdu k otázke späťvzatia, o ktorej konajúci súd rozhodoval.

14/ Najvyšší súd Slovenskej republiky § 35 C. s. p. s poukazom na citované dôvody dospel k záveru, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písmeno b/, c/, e/ a f/ C. s. p. daná nie je.“

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že námietky a dôvody, pre ktoré sťažovateľka považovala napadnuté uznesenie dovolacieho súdu za porušujúce jej označené práva, sú nedôvodné, preto sťažnosti v tejto časti nevyhoveli (bod 4 výroku tohto rozhodnutia).

19. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho. Sťažovateľka v sťažnosti, ako aj odvolacom konaní namietala, že osoba, ktorá doručila späťvzatie návrhu, nebola členom predstavenstva ani prokuristom v rozhodnom čase. Inými slovami, namietala, že späťvzatie návrhu bolo podané neoprávnenou osobou. Najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia stotožňujúc sa s názorom súdu prvej inštancie v relevantnej časti uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na vyššie citované ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. konštatuje, že súd prvej inštancie svojím konaním a rozhodnutím nenaplnil žiaden z odvolacích dôvodov tvrdených žalobcom. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia jasne a zrozumiteľne popísal celý vývoj predmetnej veci, poukázal na rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu ako aj na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že sú prvej inštancie v napadnutom uznesení postupoval v rozpore so zrušujúcim rozhodnutím z 13. 10. 2008 sp. zn. 6Obo/136/2008, Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež poukazuje

na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 467/2010 a IV. ÚS 433/2010 (oba z roku 2011), ktoré dali jednoznačnú odpoveď, že [REDAKOVANÉ] ako člen predstavenstva žalobcu bol oprávnený v mene žalobcu vziať žalobu späť. Z oboch náleзов tiež vyplýva, že [REDAKOVANÉ] bol v čase späťvzatia návrhu vo veci dňa 03. 07. 2008 zapísaný v obchodnom registri ako predseda predstavenstva žalobcu, preto bol oprávnený zobrať žalobu späť. Neobstoja preto tvrdenia žalobcu, že by súdy postupovali v rozpore so základnými princípmi C. s. p., O. s. p.. Obchodného zákonníka alebo že by súd prvej inštancie postupoval a rozhodol v rozpore s existujúcim skutkovým a právnym stavom a so zákonom.“

20. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť namietaným uznesením najvyššieho súdu porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu, ale aj uznesenia krajského súdu. Tieto z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (obdobne II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08).

21. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu pri rekapitulácii dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol:

„6. Krajský súd v Košiciach po tomto zrušení svojho skoršieho rozsudku v tejto veci, v prvom rade sa vysporiadal s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré boli vydané v obdobnej veci a to sp. zn. IV. ÚS 433/2010 z 02. 06. 2011 a č. IV. ÚS 467/2010 z 02. 06. 2011 a z rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach v obdobných veciach sp. zn. 2Cob/31/2008 a 2Cob/51/2008.

7. Súd z týchto rozhodnutí - z uznesenia Krajského súdu v Košiciach 2Cob/31/2008-400 z 11.07. 2008 (čl. 374 spisu) zistil, že účastníkmi konania v tomto konaní boli tí istí účastníci ako v tomto konaní 5Cbs/14/2004, a to žalobcom [REDAKOVANÉ] a žalovaným [REDAKOVANÉ]. Krajský súd v Košiciach v tomto konaní 2Cob/31/2008 pripustil späťvzatie návrhu na základe písomného podania, ktoré urobil žalobca písomným podaním dňa 03. 07. 2008, a preto konanie zastavil. Následne zrušil rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 21. 11.2007, č. k. 18Cb/162/2005-340 a konanie zastavil. K tomuto rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach má priamy vzťah nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 467/2010 z 02. 06. 2011 (čl. 351 spisu). Z tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že ústavný súd posúdil,

že základné práva obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] podľa Ústavy Slovenskej republiky neboli porušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/28/2008 z 30. 09. 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/31/2008 z 11. 07. 2008. Ústavný súd Slovenskej republiky v tomto náleze uviedol, že ak Krajský súd v Košiciach rozhodol o späťvzati návrhu, postupoval v súlade so zákonom, pretože [REDAKOVANÉ] zbral v tejto veci návrh späť písomným podaním z 03. 07. 2008 (aj v tejto prejednávanej veci 5Cbs/14/2004 zbral [REDAKOVANÉ] návrh späť dňa 03. 07. 2008 - čl. 85 spisu). Ústavný súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že ak Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, na 6. strane odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že ak zmena v osobe predsedu štatutárneho orgánu nie je ešte zapísaná v obchodnom registri, možno na ňu prihliadať vo vzťahu k tretím osobám, ale len vtedy, ak sa preukáže, že tretia osoba o tejto skutočnosti vedela. V danej veci je treťou osobou krajský súd, ktorý rozhodoval o späťvzati návrhu sťažovateľky - [REDAKOVANÉ]. Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že ústavné práva [REDAKOVANÉ] neboli porušené, pretože ak v čase rozhodovania o späťvzati návrhu sťažovateľky, krajský súd z výpisu z obchodného registra zistil, kto je v tom čase predsedom predstavenstva - sťažovateľky [REDAKOVANÉ] a krajský súd v tom čase nemal relevantnú informáciu o zmene zloženia štatutárneho orgánu, znamená to, že vo vzťahu k tretím osobám, aj ku krajskému súdu, neboli relevantné informácie o zmene štatutárnych orgánov sťažovateľky, než aké boli zapísané v obchodnom registri. Jediným zdrojom pre Krajský súd v Košiciach bol v tom čase obchodný register. Zmena v obchodnom registri bola vykonaná až 09. 04. 2009. Preto ak Krajský súd v Košiciach rozhodol o späťvzati návrhu 11. 07. 2008 a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že odmietol dovolanie [REDAKOVANÉ], potom rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je ústavne akceptovateľné a udržateľné a nevykazuje znaky svojvôle a arbitrárnosti.

8. Súd v odôvodnení poukázal aj na obdobný nález vo veci tých istých účastníkov o tom istom práve, a to Ústavný nález Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 433/2010 z 02. 06. 2011 (čl. 355 spisu). Aj z tohto nálezu ústavného súdu vyplýva, že v čase späťvzatia návrhu vo veci dňa 03. 07. 2008 bol [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ]) zapísaný v obchodnom registri ako predseda predstavenstva žalobcu [REDAKOVANÉ], preto bol oprávnený zobrať žalobu späť.

9. Krajský súd v Košiciach v tejto prejednávanej veci 5Cbs/14/2004 preto riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/13/2014 po oboznámení sa s týmito rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach a Ústavného súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že ak ústavný súd v uvedených nálezoach vyslovil, že [REDAKOVANÉ] bol oprávnený v mene žalobcu zobrať návrh späť dňa 03. 07. 2008, bol preto [REDAKOVANÉ] oprávnený zobrať návrh späť aj v tejto prejednávanej veci 5Cbs/14/2004, a to písomným podaním z 03. 07. 2008, ktoré je v spise na čl. 85. Ako vyplýva z výpisu z obchodného registra o zápise žalobcu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (čl. 92) z obdobia tohto späťvzatia návrhu v tejto veci 03. 07. 2008. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] bol predseda predstavenstva žalobcu od 24. 06. 2008, preto bol oprávnený písomným podaním z 03. 07. 2008, ktoré doručil osobne súdu v tejto veci 07. 07. 2008, na späťvzatie žaloby.

10. Súd poukázal, že v tejto prejednávanej veci zastavil už raz konanie na základe tohto späťvzatia návrhu za žalobcu písomným podaním [REDAKOVANÉ] z 03. 07. 2008, a to uznesením č. k. 5Cbs/14/2004-87 zo dňa 11. 07. 2008, avšak na základe odvolania žalobcu proti tomuto uzneseniu. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd, uznesením č. k. 6Obo/136/2008 zo dňa 13. 10. 2008 (čl. 135 tohto spisu) zrušil uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu je preskúmať, či späťvzatie návrhu bolo právnym úkonom žalobcu a či [REDAKOVANÉ] bol oprávnený na späťvzatie tohto návrhu.

11. Súd dodal, že od predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/136/2008 z 13. 10. 2008 uplynul dlhší čas a súd v tejto veci konal, následné nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sú vyššie citované a sú z roku 2011, dali odpoveď na to, či [REDAKOVANÉ] bol oprávnený v mene žalobcu zobrať dňa 03. 07. 2008 žalobu späť alebo nie. Ústavný súd Slovenskej republiky v týchto dvoch nálezoach jednoznačne určil, že dňa 03. 07. 2008 bol [REDAKOVANÉ] ako predseda predstavenstva žalobcu oprávnený v mene žalobcu zobrať žalobu späť, pretože bol v tom čase zapísaný ako predseda predstavenstva žalobcu v obchodnom registri a tento zápis je preto aj pre krajský súd záväzný, ak ako konajúci súd nemal iné informácie o tom, že predsedom predstavenstva je niekto iný ako [REDAKOVANÉ] zapísaný v obchodnom registri.

12. *Súd preto aj v tejto veci konanie na základe späťvzatia návrhu žalobcu dňa 03. 07. 2008 (čl. 85 spisu) zastavil podľa § 145 Civilného sporového poriadku, účinného v čase rozhodovania súdu, pretože toto späťvzatie žalobca urobil pred začatím pojednávania, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ale jeho účinky podľa § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku zostávajú zachované aj po účinnosti Civilného sporového poriadku – po 01.07. 2016, teda v čase rozhodovania súdu.“*

22. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia odvolacieho súdu konštatuje, že najvyšší súd dostatočne nereflektoval na námietky sťažovateľky, len sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie. Pritom z citovaného odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, konkrétne z rekapitulácie uvedenej v bode 7 napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, vyplýva (predchádzajúci bod odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.), že „*Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že ústavné práva [redacted] neboli porušené, pretože ak v čase rozhodovania o späťvzati návrhu sťažovateľky, krajský súd z výpisu z obchodného registra zistil, kto je v tom čase predsedom predstavenstva - sťažovateľky [redacted] a krajský súd v tom čase nemal relevantnú informáciu o zmene zloženia štatutárneho orgánu, znamená to, že vo vzťahu k tretím osobám, aj ku krajskému súdu, neboli relevantné informácie o zmene štatutárnych orgánov sťažovateľky, než aké boli zapísané v obchodnom registri. Jediným zdrojom pre Krajský súd v Košiciach bol v tom čase obchodný register. Zmena v obchodnom registri bola vykonaná až 09. 04. 2009.“*

23. Kľúčovou informáciou a nosným dôvodom odmietnutia označených a citovaných predchádzajúcich sťažností sťažovateľky ústavným súdom bola tá skutočnosť, že vo veci konajúce všeobecné súdy v čase svojho rozhodovania nedisponovali informáciou o zmene v obchodnom registri, ktorá nastala neskôr, t. j. 9. apríla 2009.

24. Podľa § 217 ods. 1 CSP, ktorý platí aj pre uznesenia podľa § 234 ods. 2 CSP, pre rozsudok, ako aj uznesenie je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

25. Súd prvej inštancie však rozhodol o späťvzati návrhu (z 3. júla 2008 doručenom súdu prvej inštancie 7. júla 2008, pozn.) naposledy uznesením z 3. augusta 2016, pričom z aktuálneho internetového výpisu sťažovateľky z obchodného registra vyplýva, že osoba,

ktorá učinila späťvzatie, nebola v čase podania späťvzatia návrhu predsedom predstavenstva ani prokuristom, teda oprávnenou osobou. Totiž z aktuálneho výpisu z obchodného registra uverejneného na internete vyplýva, že predsedom predstavenstva sťažovateľky bola v rozhodnom čase iná osoba ([REDACTED]), a nie osoba ([REDACTED]), ktorá doručila späťvzatie. K tomuto zápisu zmeny v obchodnom registri skutočne došlo tak, ako to konštatoval súd prvej inštancie a následne v rekapitulácii dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie aj najvyšší súd ako súd odvolací, teda 9. apríla 2009. Bez ohľadu na princíp materiálnej publicity podľa § 27 ods. 3 Obchodného zákonníka ústavný súd si v súčinnosti s obchodným registrom zabezpečil príslušné potvrdenia o vykonaní zápisov v obchodnom registri týkajúce sa sťažovateľky, z ktorých vyplýva, že v rozhodnom čase, teda 3. júla 2008, [REDACTED] nebol predsedom predstavenstva ani jeho členom alebo prokuristom, z čoho vyplýva, že nebol osobou oprávnenou konať v mene sťažovateľky, a teda ani osobou, ktorá mohla účinne zobrať návrh späť.

26. Z uvedených skutočností ústavný súd považoval za preukázané to, že súd prvej inštancie, ako aj najvyšší súd ako súd odvolací v čase svojho rozhodovania disponovali už uvedenými informáciami o zmene zápisu v obchodnom registri, preto vo veci konajúce súdy nesprávne vyhodnotili oprávnenosť [REDACTED] konať v mene spoločnosti sťažovateľky v rozhodnom čase, a to aj napriek tomu, že sťažovateľka na to celý čas, a to aj v rámci svojho odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie poukazovala a namietala nesprávnosť právneho záveru o oprávnenosti [REDACTED] konať v mene spoločnosti sťažovateľky.

27. Ústavný súd s poukazom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že najvyšší súd ako súd odvolací zlyhal pri posúdení relevantnej skutočnosti namietanej a vznesenej sťažovateľkou v rámci odvolania, a k záverom, ktoré sú objektívne v rozpore so skutočnosťou. Keďže najvyšší súd neposkytol súdnu ochranu sťažovateľke v kvalite požadovanej čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj zaručenej čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd nevyhnutne dospel k záveru, že napadnutým uznesením odvolacieho súdu došlo k neprípustnému zásahu do označených práv sťažovateľky, preto vyslovil ich porušenie (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

28. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

29. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením odvolacieho súdu, bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

30. V ďalšom postupe je najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Najvyšší súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde).

III.

31. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

32. Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľky si uplatnila trovy konania, ktoré však nevyčíslila.

33. Ústavný súd vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom

za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu, pričom ak ide o zastupovanie viacerých osôb podľa § 13 ods. 2 vyhlášky, základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

34. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2017 v sume 921 €. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2018 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 153,35 €. Ďalej má právna zástupkyňa sťažovateľky aj nárok na náhradu režijného paušálu 9,21 € za dva úkony podľa vyhlášky vykonané v roku 2018. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty, odmena a náhrady sa zvyšujú podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty.

35. Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol priznal celkovú náhradu trov konania v sume 390,14 €, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu (bod 3 výroku rozhodnutia).

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2018